

Брюксел, 24 септември 2010 г.

125-то ЗАСЕДАНИЕ НА БЮРОТО НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

– 4 ОКТОМВРИ 2010 Г. –

ТОЧКА 7А

**„ТЕРИТОРИАЛНИ ПАКТОВЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“
НА МЕСТНО РАВНИЩЕ“**

- Обща информация и обяснителна бележка -

Внесена от генералния секретар

ЗА СВЕДЕНИЕ

БЕЛЕЖКА ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА БЮРОТО НА КР

125-то ЗАСЕДАНИЕ НА БЮРОТО НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

– 4 октомври 2010 г. –

Точка 7а

**„Териториални пактове и наблюдение на стратегията „Европа 2020“ на местно равнище“
- Обща информация и обяснителна бележка -**

РЕЗЮМЕ

КР ще даде началото на двупосочна политическа инициатива, имаща за цел да мобилизира потенциала на местните и регионалните власти за успешно прилагане на стратегията „Европа 2020“ на равнище ЕС, но и на равнище държави-членки.

От една страна, КР приканва Европейската комисия, Съветът и Европейският парламент да насърчават и да подкрепят създаването на териториални пактове с местни и регионални власти на равнище страна, насочени към прилагане на стратегията в партньорство между различните равнища на управление, както и посредством споразумения с договорен характер.

Териториалните пактове ще спомогнат за придаване на териториално измерение на новата стратегия, като се отчитат регионалните и местните отправни точки. Освен това териториалните пактове ще помогнат всички политически инструменти и канали за финансиране, с които разполагат различните участващи равнища на управление, да бъдат насочени към постигането на целите на стратегията „Европа 2020“. На равнище ЕС пактът следва също да получава подкрепа чрез поощряване на опростяването на административните процедури и подобряване на процеса на изготвяне на политиките, включително по-широко използване на териториалната оценка на въздействието. Политиката на сближаване ще спомогне за постигането на тези цели, като същевременно ще остане достъпна за всички територии в ЕС и ще изпълни възложената ѝ по Договора задача по отношение на солидарността.

Своевременното стартиране на териториалните пактове би помогнало много през следващите месеци за разработването и прилагането от държавите-членки на националните програми за реформа по стратегията „Европа 2020“, при конкретно зачитане на националните цели и на начина, по който всяка страна допринася за водещите инициативи.

От друга страна, КР ще продължи да наблюдава осъществяването на стратегията на местно равнище, както в нейната цялост (чрез „таблица на резултатите“), така и по отношение на конкретни тематични раздели или водещи инициативи. Резултатът от тази дейност ще се публикува в годишен мониторингов доклад на КР, което ще допринесе за успешното прилагане на новата стратегия.

Максимално използване на възможностите, предоставени от „Европа 2020“

1. Комитетът на регионите **припомня**, че стратегията „Европа 2020“ навлиза в решителната си начална фаза, в която взетите от Европейския съвет политически решения ще бъдат трансформирани в действия. Всъщност през следващите месеци:
 - а) до 12 ноември 2010 г. се очаква държавите-членки да представят първи проект на национални програми за реформа, като изложат в тях, освен всичко останало, идеи за национални цели, допринасящи за постигането на петте основни цели на стратегията;
 - б) до края на 2010 г. Комисията ще е публикувала седемте водещи инициативи;
 - в) през януари 2011 г. ще бъде дадено началото на първия европейски семестър¹ с публикуването на първото „Годишно изследване на растежа“ на ЕК. На тази основа пролетният Съвет ще даде политически насоки за начина, по който държавите-членки следва да финализират своите национални програми за реформа (структурни реформи и макроикономическо наблюдение) и своите програми за стабилност и конвергенция (наблюдение на бюджета), които следва да бъдат представени до април 2011 г.

2. Тъй като тези решения ще осигурят предпоставките за реалното осъществяване на обещанията, дадени в стратегията „Европа 2020“, Комитетът на регионите **подчертава**, че следните шест елемента са от жизнено значение за максималното използване на тази възможност:
 - а) *На първо място*, на новата стратегия следва да се придаде *териториално измерение*, тоест, тя следва да отчете съществуващите различия в териториалната специфика и отправните точки и да ги трансформира в политики „на място“, обхващащи трите стълба на стратегията (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж), подкрепени с териториални показатели и цели (също от вида „отвъд БВП“).
 - б) *На второ място*, европейското, националното, регионалното и местното равнища следва да работят *в партньорство* с оглед осъществяването на секторни политики по съгласуван и интегриран начин, при необходимост също и чрез споразумения за многостепенно управление с договорен характер, за да се осигури максимално използване на възможностите, предоставени от „Европа 2020“.

¹

Европейският семестър е основният инструмент за управление на стратегията „Европа 2020“. Той има за цел да гарантира, че държавите-членки осъществяват стратегията в условия на макроикономическо наблюдение, тематична координация и наблюдение на бюджета.

- в) *На трето място*, необходимо е премахване на *структурните пречки* (оставащите бариери пред единния пазар, липсата на определена общоевропейска инфраструктура, неподходящото регулиране на финансовите пазари) както на европейско, така и на национално равнище.
- г) *На четвърто място*, стратегията „Европа 2020“ следва да се развива в условия на запазване на достъпа на всички територии в ЕС до *политиката на сближаване на ЕС*. Политиката на сближаване ще допринесе за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и същевременно следва да бъде осигурена с достатъчно финансови ресурси, за да се концентрира ефективно върху по-слабо развитите райони в ЕС, като по този начин изпълни възложеното ѝ от договора задължение по отношение на солидарността.
- д) *На пето място*, Комисията следва да оценява много по-систематично *териториалното въздействие* на политическите мерки, свързани със стратегията „Европа 2020“². За да бъде по-достоверна от Лисабонската стратегия, стратегията „Европа 2020“ следва също така да се основава в по-голяма степен на факти.
- е) *На шесто място*, новата стратегия следва да се разглежда като възможност за драстично опростяване на административните процедури по всички политически инструменти и канали за финансиране. В съответствие с целите на ЕС за по-добро регулиране, тази реформа не бива да бъде насочена само към намаляване на административната тежест. Вместо това тя следва да се разглежда като възможност за съгласуване на действията, предприемани по водещите инициативи на „Европа 2020“ със съществуващите политически действия и процедури, с цел да се осигури прозрачност и да се избегне дублиране.
3. На този фон КР **приветства** намерението на Комисията³ МРВ не само да участват „в определянето и осъществяването на националните програми за реформа“, но в НРП „да се посочва по какъв начин...националните власти планират да включат или са включили местните и регионалните власти“ в процеса на определяне и осъществяване на НРП. КР **призовава** това да се превърне в постоянен раздел на НРП и докладите за напредъка на тяхното прилагане през следващите години.

2

Проучване, популяризирано от КР, показва, че за няколко законодателни и незаконодателни проекта на ЕС, по които КР трябваше да приеме становища между юли 2007 г. и декември 2009 г., или няма оценка на териториалното въздействие – дори ако такава не се е изисквала – или тя е незадоволителна. („Оценка на въздействието в КР - методология и нейното прилагане“, предстои публикуване през есента на 2010 г.)

3

Документ на Европейската комисия „Governance, Tools and Policy Cycle of Europe 2020“ („Управление, инструменти и политически цикъл на стратегията „Европа 2020“), изпратен на държавите-членки през юли 2010 г.

4. В същия дух КР **приветства** заявеното от Съвета на министрите на финансите в Европейския съюз намерение „стратегията „Европа 2020“ да се изпълнява в партньорство с всички национални, регионални и местни власти, като тясно асоциира парламенти, както и социални партньори и представители на гражданското общество, които да допринесат за създаването на националните програми за реформи, за тяхното изпълнение и цялостното комуникиране по стратегията“⁴.
5. Затова, както председателят на КР г-жа Bresso информира председателя на Европейската комисия г-н Barroso на 29 юни 2010 г., днес КР **дава началото** на политическа инициатива по стратегията „Европа 2020“, насочена към:
 - а) насърчаване на сключването на **териториални пактове с местни и регионални власти** за осъществяване на новата стратегия в партньорство с техните национални правителства. Европейските институции следва да поощряват и подкрепят пактовете чрез мобилизиране на техните политически инструменти, включително политиките на сближаване;
 - б) **наблюдение на прилагането на стратегията „Европа 2020“ на местно равнище**, както в нейната цялост (чрез „таблица на резултатите“), така и по отношение на конкретни тематични раздели или водещи инициативи.
6. В навечерието на пролетния Европейски съвет *Териториалният диалог за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж* ще предостави възможност за политически дебат по начините за прилагане на стратегията „Европа 2020“ и териториалните пактове, въз основа на „Годишното изследване на растежа“ на Комисията и провежданото от КР наблюдение. В Териториалния диалог ще участват високопоставени политически представители на институциите на ЕС, които ще отправят политическо послание към пролетния Европейски съвет.

Териториални пактове с местни и регионални власти относно стратегията „Европа 2020“

7. Вследствие от решенията, взети на пленарната сесия през юни 2010 г., КР **приканва** Европейската комисия, Съветът и Европейският парламент да насърчават и да подкрепят създаването на териториални пактове с местни и регионални власти на равнище страна, насочени към прилагане на стратегията „Европа 2020“ в партньорство между всички равнища на управление.

4

Препоръка за препоръка на Съвета относно основните насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза, 11646/10, 7 юли 2010 г., стр. 7.

8. Териториалните пактове са инструменти за работа в партньорство на всички участващи равнища на управление за съгласувано и интегрирано осъществяване на стратегията „Европа 2020“ - и най-вече на нейните водещи инициативи. Без да засягат конституционното устройство на страните и разпределението на правомощията между равнищата на управление, и при пълно зачитане на принципите на субсидиарност и пропорционалност, териториалните пактове биха спомогнали за съгласуването на европейските, националните, регионалните и местните програми във връзка със задачите и основните цели на стратегията „Европа 2020“, концентрирайки съществуващите политически инструменти и финансови ресурси върху постигането на основните цели. Приемането на този подход на един ранен етап е предпоставка за успеха на новата стратегия, тъй като ще помогне на всички приложими равнища на управление да се идентифицират със задачите, политиките и целите на „Европа 2020“.
9. Този подход следва да се прилага преди всичко за инструментите на политиката на сближаване. За да се гарантира, че политиката на сближаване ще даде незаменим си принос за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“, без това да засяга мисията ѝ по отношение на солидарността, обсъждането на насоките за политиката на сближаване за следващия програмен период следва да започне през 2011 г. като част от Териториалния пакт.
10. В рамките на всеки териториален пакт следва да се сключват споразумения за многостепенно управление, които при необходимост и възможност следва да имат договорен характер. Интегрирайки различни секторни политики в една съгласувана рамка, тези споразумения биха дали възможност за синергии, повишаващи ефективността на процеса на изготвяне на политиките и биха могли да улеснят вземането на деликатни решения във връзка със структурни реформи.
11. По отношение на *финансирането* целите на стратегията „Европа 2020“ се нуждаят от подходящи инвестиции. По отношение на ЕС КР ще даде своя принос към политическия дебат относно перспективите за бюджета на ЕС. В неотдавнашната консултация „Вашето мнение за Европа 2020“ няколко региона и града подчертаха, че *качеството* на разходите е не по-малко важно от тяхното *количество*. В рамките на териториалните пактове средствата, които реално се изразходват за действия, свързани със стратегията „Европа 2020“ от европейските, националните, регионалните и местните власти, следва да се концентрират върху избрани приоритети на стратегията „Европа 2020“ и да се изразходват по съгласуван начин, обединяващ различните секторни политики в една рамка. Това би било голяма крачка към постигането на целите на стратегията, *дори ако общият размер на изразходваните ресурси остане непроменен*.

12. На европейско равнище подкрепата за териториалните пактове следва да включва:
- а) призив към съответните заинтересовани страни да приемат пактовете на равнище страна, за да определят в партньорство „национални цели и ангажименти за постигане на целите на „Европа 2020“, включително определяне и прилагане на национални цели и водещи инициативи, както и националните програми за реформа. Очевидно е, че заинтересованите страни във всяка страна сами следва да определят формата на техния национален пакт. Институциите и органите на ЕС зачитат конституционното устройство на всяка страна и разпределението на правомощията между равнищата на управление.
 - б) *постоянен обмен на информация* между участващите европейски институции (Комисия, Съвет, Парламент, Комитет на регионите) относно осъществяването на водещите инициативи и на мерките, касаещи лисващи звена и структурни пречки, както относно други политически действия на равнище ЕС, свързани с „Европа 2020“ (напр., политика на сближаване, нови финансови перспективи на ЕС и т.н.). Този обмен може да се осъществява редовно *на равнище служби*.
 - в) Въз основа на предоставяните от службите на Комисията данни КР и Европейската комисия систематично ще разглеждат усилията за опростяване и рационализиране на политическите инструменти и каналите за финансиране, с цел наличните ресурси да се концентрират за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. Докато този преглед ще се извършва на равнище служби, на заседание на председателите на КР и ЕК би могло да се направи *оценка* на състоянието.
 - г) ангажимент на Европейската комисия да извършва *оценка на териториалното въздействие* на всички политически предложения, свързани с осъществяването на стратегията „Европа 2020“ и особено на онези водещи инициативи или части от тях, които биха имали евентуално по-голямо въздействие върху териториите и местните и регионалните власти⁵. Въз основа на Споразумението за сътрудничество между Европейската комисия и КР Комисията следва да поиска Комитетът да допринесе за оценката на въздействието въз основа на консултация с местните и регионалните власти.
 - д) Следвайки призива си към държавите-членки да включат раздел за МРВ в своите НПР, Европейската комисия следва да включи в „Годишното изследване на растежа“ глава за участието на МРВ в стратегията „Европа 2020“.

5

В Споразумението за сътрудничество между Европейската комисия и КР се посочва, че Комисията може да поиска от Комитета да вземе участие в проучвания на въздействието на някои предложения върху местните и регионалните власти (параграф 8).

Наблюдение на „Европа 2020“ на местно равнище от Комитета на регионите

13. Комитетът на регионите ще продължи да изпълнява обичайната си задача да **наблюдава** разработването и осъществяването на стратегията „Европа 2020“ и териториалните пактове. С подкрепата на нарастващия брой членове на Платформата за наблюдение на „Европа 2020“ КР ще разглежда развитието по места, ще определя възможности и предизвикателства и ще популяризира най-добри практики.
14. Мониторинговият доклад ще се възползва и от приноса на отделите на Европейската комисия, участващи най-вече в прилагането на „Европа 2020“, както и от този на комисиите на Европейския парламент.
15. Основните европейски сдружения на местни и регионални власти също ще бъдат поканени да допринесат за дейността по наблюдението, с цел да се генерират синергии между действията на КР и тези на сдруженията.
16. Националните делегации в Комитета на регионите ще бъдат поканени да споделят своя експертен опит и знания за осъществяването на стратегията.
17. Наблюдението ще включва:
 - а) „таблица на резултатите“, обобщаваща напредъка по осъществяването на различните части на стратегията (водещи инициативи, намаляване на структурните пречки) и оценяваща функционирането на управлението на „Европа 2020“;
 - б) *тематичен раздел*, обхващащ конкретни водещи инициативи или други секторни политики;
 - в) *аналитичен преглед* на напредъка по дейностите, предвидени в Териториалния пакт на европейско равнище и оценка на силните и слабите страни на националните пактове в различни страни.
18. за да осигури своевременното включване на резултатите от наблюдението в политическия дебат, КР се ангажира да представя през декември всяка година мониторингов доклад за прилагането на стратегията „Европа 2020“ – от гледна точка на местните и регионалните власти – с оглед на „Годишното изследване на растежа“ на Комисията и пролетния Европейски съвет. Докладът ще се основава на дейността на Платформата за наблюдение на „Европа 2020“ и ще осигурява и преглед на напредъка на териториалните пактове. В него ще се обобщава също така и приносът на консултативната дейност на КР към стратегията „Европа 2020“, с акцент - освен върху всичко останало - върху водещите инициативи.

19. В тематичните раздели на първия и втория мониторингов доклад ще се разгледат няколко ключови теми, свързани с водещите инициативи (ВИ), като:

- ◆ иновации и научни изследвания (ВИ „Съюз за иновации“);
 - ◆ намаляване на бедността, в частност на бедността сред децата (ВИ „Европейска платформа за бедност“);
 - ◆ безработицата сред младежите (ВИ „Младежта в движение“ и „Нови умения и работни места“, както и съобщението относно „Младежката трудова заетост“);
 - ◆ подобрени елементи от съобщението относно подновяването на вътрешния пазар;
 - ◆ енергийна ефективност (ВИ „Ефективно използване на ресурсите“);
 - ◆ регионално приспособяване към изменението на климата, с акцент върху управлението на водите и опустиняването;
 - ◆ защита на биологичното разнообразие;
 - ◆ въздействието на изменението на климата върху селското стопанство и риболова.
-